

خط مشی رعایت قوانین ومقررات بانک کارآفرین

اداره رعایت قوانین ومقررات
فروردین ۱۴۰۲

1. مقدمه

از ابتدای تاسیس بانک کارآفرین، یکی از اصول اولیه و اساسی مورد نظر موسسین، مدیران، و همکاران بانک کارآفرین، توجه به رعایت قوانین و مقررات ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا. و سازمان‌ها و نهادهای بالادستی بوده و هست. این مهم، در رتبه‌های ممتاز شاخص‌های شفافیت و سلامت بروز یافته است. رعایت اخلاق حرفه‌ای و مسئولیت‌های فردی در بانک کارآفرین در چهارچوب قوانین و مقررات بالادستی ابلاغی، که در قالب بخشنامه‌ها، آیین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، و فرایندهای داخلی در اختیار همکاران قرار گرفته است، مورد توجه تمامی همکاران بانک کارآفرین در همه سطوح بوده است. این «سیاست نامه» (شیوه‌نامه) به منظور تبیین محورها، مسئولیت‌ها، و فرایندها، و گزارش دهی رعایت قوانین و مقررات در بانک کارآفرین تدوین شده است.

نکته مهم این که با توجه به این که موضوع مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم به عنوان یکی از موضوعات پر اهمیت در ساختارهای پولی و مالی دنیا و به عنوان بخش مهمی از رعایت قوانین و مقررات (قوانین و مقررات مالی) مطرح می‌باشد، در سند حاضر مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

2. تعاریف

- ۲.۱.** قوانین و مقررات: تمامی قوانین، مقررات، استانداردهای لازم الاجرا برای بانکها و مؤسسات اعتباری در ایران و کشورهای که بانک در آنها دارای واحد مستقل فرعی، شعبه و یا دفتر نمایندگی می باشد و همچنین کشورهای که بانک به نحوی از انحا در آنها عملیات بانکی انجام می دهد.
- ۲.۲.** رعایت قوانین و مقررات (تطبیق): حصول اطمینان از انطباق کامل بخشنامه ها، آیین نامه ها، دستورالعمل ها، فرایندهای داخلی، و خدمات و محصولات بانک کارآفرین با قوانین و مقررات و استانداردهای داخلی و بین المللی بالادستی، که بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری موظف به رعایت و عمل در آن محیط می باشند.
- ۲.۳.** ریسک عدم رعایت: هزینه های ناشی از عدم رعایت قوانین و مقررات بالادستی، که می تواند به شکل های مختلف مانند ریسک شهرت بانک (آسیب دیدن و یا کاهش میزان حسن شهرت بانک کارآفرین)، هزینه های مالی (جرایم مالی، مجازات های مالی، و ...)، تنبیه های نظارتی، و سایر شکل های ممکن باشد.
- ۲.۴.** فرایند تطبیق: مجموعه فعالیت ها و عملیات مستقلی که واحد رعایت قوانین و مقررات به انجام می رساند تا عدم انطباق های احتمالی و آثار ناشی از آنها را شناسایی نموده، و گزارش های مناسب و راهکارهای لازم را برای اصلاح آنها ارایه نماید.
- ۲.۵.** پولشویی: هر نوع عمل یا اقدام به عمل برای مخفی کردن یا تغییر ظاهر هویت عواید نامشروع به طوری که وانمود شود از منابع قانونی سرچشمه گرفته است.
- ۲.۶.** تامین مالی تروریسم: به فعالیت هایی که حمایت مالی برای افراد یا گروه های تروریستی فراهم می کند، اطلاق می گردد.

۲.۷. مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم: مجموعه اقداماتی که برای جلوگیری از بروز اقدامات پولشویی و تامین مالی تروریسم در بانک صورت می‌پذیرد.

3. اصول کلی / محورهای سیاست رعایت قوانین و مقررات در بانک کارآفرین

۳.۱. هیات مدیره، مدیر عامل، هیات عامل، و مدیران ارشد بانک از واحد رعایت قوانین و مقررات بانک حمایت کامل دارند.

۳.۲. هیات مدیره، مدیر عامل، هیات عامل، و مدیران ارشد بانک، استقلال کامل، اختیارات کافی، و بستر سازی تامین منابع لازم (نیروی انسانی، بودجه، نرم افزار و سخت افزارهای) واحد رعایت قوانین و مقررات را تضمین می‌نماید.

۳.۳. «تطبیق مقررات» در بانک کارآفرین به معنی رعایت کامل و دقیق تمامی قوانین و مقرراتی است که توسط بانک مرکزی ج.ا.ا. و تمامی نهادهای ناظر بر فعالیت بانک تدوین و ابلاغ شده است.

۳.۴. علاوه بر اینکه در ساختار سازمانی تمامی شرکت‌های زیر مجموعه بانک کارآفرین واحد رعایت قوانین و مقررات باید ایجاد شود، واحد رعایت قوانین و مقررات بانک ناظر بر صحت عملکرد و دقت فعالیت آنهاست. بدین منظور دسترسی بدون واسطه واحد رعایت قوانین و مقررات به اطلاعات و پرسنل بانک و شرکت‌های زیر مجموعه آن مورد توجه و تایید می‌باشد.

۳.۵. حفظ حسن شهرت بانک کارآفرین، منوط به رعایت قوانین و مقررات (الزامات تطبیق) توسط تمامی پرسنل بانک و در تمامی واحدهای آن می‌باشد.

۳.۶. ارایه برنامه‌های آموزشی لازم برای همکاران بانک کارآفرین در تمامی سطوح (هیات مدیره، مدیران ارشد، مدیران میانی، و کارشناسان) به منظور کاهش ریسک عدم رعایت قوانین از وظایف اصلی واحد رعایت قوانین و مقررات می‌باشد.

۳.۷. تفکیک وظایف و همکاری مناسب میان واحدهای نظارتی بانک (حسابرسی داخلی، رعایت قوانین و مقررات، ریسک، و بازرسی) به منظور حصول اطمینان از دستیابی به نتایج مطلوب مورد توجه می‌باشد.

۳.۸. توجه جدی به مقوله مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، که به عنوان یکی از مهمترین بخش‌های رعایت مالی، و یکی از بنیان‌های محوری ایجاد روابط کارگزاری با بانک‌های بین‌المللی است، در حیطه وظایف اداره رعایت قوانین و مقررات می‌باشد. لذا اهم موضوعات مربوطه در کمیته رعایت قوانین مطرح خواهد شد.

۳.۹. انطباق خدمات و محصولات و فرایندهای بانک با اصول شریعت، بخش جدایی ناپذیر فرایند رعایت قوانین و مقررات در بانک کارآفرین می‌باشد.

4. فرایندهای شناسایی و مدیریت ریسک عدم رعایت

۴.۱. فرایند شناسایی عدم رعایت و مدیریت ریسک عدم رعایت در بانک کارآفرین به شکل زیر تعریف شده است:

۴.۲. ابزارهای مورد استفاده و مورد نیاز در اداره رعایت قوانین و مقررات به منظور انجام وظایف محوله عبارتند از:

- 4.2.1. سامانه آفرین
- 4.2.2. سامانه هوش تجاری (BI)
- 4.2.3. سامانه یکپارچه تطبیق مقررات (Compliance Management System- (CMS)
- 4.2.4. سامانه سرند تحریم‌ها،
- 4.2.5. سامانه‌های مربوط به مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم،
- 4.2.6. سامانه شناسایی ذینفعان (تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط)،
- 4.2.7. سامانه مهتاب،

5. کمیته رعایت قوانین و مقررات

- ۵.۱. ایجاد کمیته رعایت قوانین و مقررات مطابق با دستورالعمل‌های ابلاغی بانک مرکزی ج.ا.ا تحت عنوان «رعایت قوانین و مقررات در مؤسسات اعتباری» و «الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در مؤسسات اعتباری غیر دولتی» از مسئولیت‌های هیات مدیره بانک می‌باشد.
- ۵.۲. کمیته رعایت قوانین و مقررات به منظور اطمینان یافتن هیات مدیره بانک از انجام صحیح و دقیق مسئولیت خود در خصوص نظارت بر کفایت و اثر بخشی مدیریت ریسک عدم رعایت قوانین و مقررات ایجاد می‌گردد.
- ۵.۳. کمیته رعایت قوانین و مقررات در حقیقت رابط بین واحد رعایت قوانین و مقررات، و اعضای هیات مدیره می‌باشد.

6. هدف واحد رعایت قوانین و مقررات بانک کارآفرین

هدف از ایجاد اداره رعایت قوانین و مقررات، شناسایی میزان انطباق مقررات، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، آیین نامه‌ها، و به طور کلی، فرایندهای داخلی بانک کارآفرین، با قوانین و مقررات و استانداردهایی که بانک باید در آن چهارچوب به فعالیت بپردازد، و محاسبه آثار ناشی از عدم انطباق‌های احتمالی و گزارش آن به مدیر عامل و اعضای محترم هیات مدیره می‌باشد. به طور کلی می‌توان گفت که هدف از ایجاد اداره رعایت قوانین و مقررات بانک کارآفرین، شناسایی الزامات قانونی، مقرراتی و رویه‌هایی که اجرای آنها در بانک لازم است، از یک سو، و اجرای ترتیبات، سیستم‌ها، و کنترل‌های لازم برای تسهیل اجرای این تعهدات و الزامات از سوی دیگر می‌باشد.

7. اولویت بندی موارد مشمول رعایت قوانین و مقررات

اولویت بندی موارد مشمول رعایت قوانین و مقررات، بر اساس مستندی خواهد بود که توسط اداره رعایت قوانین و مقررات و با در نظر گرفتن ریسک‌هایی که بانک با آن مواجه است، تهیه شده و در کمیته مورد تصویب قرار می‌گیرد.

8. وظایف و مسئولیت‌های اداره رعایت قوانین و مقررات بانک کارآفرین

- ۸.۱. حصول اطمینان از ابلاغ و رعایت کامل قوانین و مقررات در تمامی سطوح بانک کارآفرین،
- ۸.۲. تدوین شاخص‌ها و فرایندهایی برای شناسایی موارد عدم رعایت در بانک،
- ۸.۳. ارائه گزارش‌های دوره‌ای در خصوص وضعیت رعایت قوانین و مقررات در بانک کارآفرین به کمیته رعایت قوانین و مقررات، مدیر عامل، و هیات مدیره بانک،

- ۸.۴. ارزیاب گزارش‌های لازم و در اسرع وقت در خصوص موارد مهم عدم رعایت قوانین و مقررات در بانک به کمیته رعایت قوانین و مقررات، مدیر عامل، و هیات مدیره بانک،
- ۸.۵. احصای قوانین و مقررات و استانداردهای لازم الاجرای بانک کارآفرین، و اولویت بندی آنها،
- ۸.۶. شناسایی، ارزیابی، پایش، و مدیریت کاهش ریسک عدم رعایت در بانک،
- ۸.۷. تایید نهایی مستندات و فرم‌های تهیه شده برای برقراری روابط کارگزاری با بانک‌های خارجی، و حضور در جلسات مذاکره با بانک‌های طرف برقراری روابط کارگزاری،
- ۸.۸. برقراری ارتباطات درون سازمانی با تمامی واحدهای بانک، و برون سازمانی با نهادهای تقنینی و مقام‌های ناظر بر فعالیت بانک، به منظور به روز نگه داشتن دانش و اطلاعات مورد نیاز برای انجام بهینه وظایف،
- ۸.۹. حرکت به سمت پیاده سازی رویکرد تطبیق مبتنی بر ریسک در راستای رویکرد مبتنی بر ریسک سراسری (Firm-wide Risk Assessment Approach)،
- ۸.۱۰. تدوین سرفصل‌های آموزشی لازم در خصوص مباحث مربوط به رعایت قوانین و مقررات و سایر الزامات مربوط به فعالیت بانک، برای همکاران بانک کارآفرین در تمامی سطوح،
- ۸.۱۱. همکاری در برگزاری کارگاه‌های آموزشی تحلیل موردی (case study) برای همکاران بانک در تمامی سطوح مدیریتی و کارشناسی در خصوص رویدادهای مهم در حوزه رعایت قوانین و مقررات.

9. الزامات گزارش دهی

بر اساس دستورالعمل رعایت قوانین و مقررات در بانکها و موسسات اعتباری، گزارش، احد رعایت قوانین و مقررات شامل موارد زیر می باشد:

9.1. نتایج ارزیابی ها و بررسی های به عمل آمده در طی دوره با تأکید بر تغییرات کلیدی در وضعیت ریسک عدم رعایت قوانین و مقررات در بانک و نیز حوزه ها و موضوع هایی که به توجه ویژه و بیشتر هیأت مدیره نیاز دارند؛

9.2. خلاصه ای از موارد عدم رعایت قوانین و مقررات و نیز نقص های مدیریت ریسک عدم رعایت قوانین و مقررات در بخش های مختلف بانک؛

9.3. ارزیابی آثار موارد عدم رعایت قوانین و مقررات اعم از مالی و غیرمالی بر بانک (نظیر جرایم، اقدامات اداری، اقدامات انضباطی، و سایر اقدامات اتخاذ شده در خصوص بانک و کارکنان آن توسط بانک مرکزی)؛

9.4. توصیه جهت انجام اقدامات اصلاحی شامل معرفی به کمیته انضباطی، در خصوص موارد عدم رعایت قوانین و مقررات و نقص های مدیریت ریسک عدم رعایت قوانین و مقررات؛

9.5. پیشینه ای از اقدامات اصلاحی انجام شده و ارزیابی کفایت و اثربخشی اقدامات مزبور؛